

"A začínáme už v půl páté; on Jarda Svěcený jede ještě někam večer hrát," vysvětlil mi už začátkem léta Michal Němec z Jablkoně, jak to bude s jejich chystaným "večerem" v rámci Folkových prázdnin, koncertem zvaným "

21 týdnů zbývá do Vánoc

"

aneb Jablkoň a hosté

. Kdopak si ještě dnes, na konci studeného deštivého srpna vzpomene, jaké tropy jsme tu měli v oněch dnech? S mozkiem přismaženým pětatřiceti nad nulou, rozdychtěn očekáváním, že konečně po letech nenaplněného chystání dorazím do Náměšti nad Oslavou, a nevrlý z ubíhajícího času, protože dojet ve čtvrtek po práci na koncert na půl pátou - to fakt nešlo. Pokusil jsem se vmáchnout do jediné mezery, která podle mého přehráitého názoru zbyla na zaparkování... a co myslíte? Narazil jsem do auta přede mnou, nebo do auta za mnou? Narazil jsem do obou aut (téměř)

současně! Nebojte, velký karambol to nebyl (jen jsem koupil postiženému novou mlhovku...), a už jsem se hrnul na náměšťské nádvoří. Tomu vládl jeřáb České televize (a nutno připustit, že kromě toho, že jednu přestávku bylo školení, co všechno nesmíme kvůli natáčení dělat, se Televize chovala celkem slušně a neškodně.) Kromě bloku

Jablkoně

se

Svěceným

, který byl už samozřejmě pryč, jsem přišel ještě o fyzického básníka

Petra Vášu

, ale spousta krásné muziky byla přede mnou.

Jiří Stivín

přišel místo placaté čepice ve slamáku ("

protože je horko

...") a jeden sám na pódiu předvedl nezapomenutelnou hodinku. Několik skladeb hrál s halfplaybackem, většinou si přímo na jevišti zasmyčkoval nějaký nástroj, přidal druhý, pak (někdy) třetí, čtvrtý... Kromě nejčastější příčné flétny jsme ho slyšeli s klarinetem, sopránsaxofonem, altsaxofonem, píšťalou, koncovkou, nějakými bizarními zalomenými plastovými nástroji... (Ne těmi co myslíte: "Hrával

jsem to na trubku od záchodu, dnes to zkusím na klarinet

," uvedl skladbu

Balada o očích paní Topičové

.) Tematicky

Jablkoň na ilustračním snímku

foto: Vítek Školník Urban ©

hrál nejčastěji jazzovou klasiku nebo na lidové motivy, ale došlo i na baroko. Další paráda - **Jan Spálený a A.S.P.M.**

Instrumentální supermachři, na jejichž dlouhých sólech si pochutnáte (zejména Michal Gera na trubku a Radek Krampfl na vibrafon, ale i Filip Spálený na baskytaru), ale kteří přesto nepohřbívají skvělý repertoár (třeba *Špitál u svatého Jakuba*

,
Aceton blues

,
Až srdce usedá

...). A další skvělý žánrový zvrat:

Zuzana Lapčíková

za cimbálem se sérií moravských lidovek, nesmírně půvabně hraných i zpívaných. Jediná věc, která se tentokrát vymykala, je 21 týdnů nám zbývá do Vánoc: "povinná hymna" celého večera, kterou hráli - a vždy se zajímavým vlastním vkladem - všichni zúčastnění. Zuzana jako jediná ale zpaměti, bez not. Závěr měla samozřejmě hostitelská kapela: ve verzi

Malé lesní

(
Bláznivá, Říkadla

...) i "

velké polní

" (
Pulitr

,
Ulánbátar

...) Doprovázela ji tlupa mladých dam, kterým Michal Němec kupodivu říkal dětský sbor

Skřivánek

Židlochovice; s jedinou výjimkou, které říkal Anička. Anička hrála např. na tenorsaxofon, zpívala všechny party po pěveckých celebritách z alba *Cestující v noci* a jestli myslíte, že vám o ní povím něco víc, tak všichni jsme tam byli bez informací. Prostě Anička. Koncert skončil po půlnoci: více než sedmihodinová záležitost rozčleněná řadou dlouhých (skoro tříčtvrtěhodinových) přestávek - to je typický časový půdorys koncertů Folkových prázdnin.

Přestože jsem si nechal podrobně popsat cestu, poprvé jsem kemp za Špitálkem - srdce Folkových prázdnin minul. Nedokázal jsem se totiž rozloučit s myšlenkou, že kemp musí být někde za městem: zatím byl v centru, asi 150 m od hlavního náměstí, vmáčknut na zvlněném pozemku mezi školním hřištěm a kaplí Špitálku. O tu mi šlo: pro hudební nenasycení (a první noc jsem mezi ně dokázal patřit) se tu dávalo ještě nocturno. Šerá kaple, lehce přitlumená hudba, působivá atmosféra. Hrály nám **Martina Trchová s Karolínou Skalníkovou**, jejich hostem byl **Honza Řepka**

z dua *Nestíháme* (a jeho hostem v některých skladbách zase kontrabasistka kapely *Epy de Mye*

Lucie Cíchová

).

V kapli Špitálku se hrálo i následující den, tedy v pátek, v jednu odpoledne, tak jako předchozí čtyři dny. (V některých z nich, těch bez tropického počasí, byla odpolední Open scéna venku, na pódiu přímo v kempu Špitálek.) Do značné míry to byla repríza nočního zážitku: hrálo a zpívalo tentokrát celé duo **Nestíháme, Trchová - Skalníková** a také kapela **Jauvajs**. Noční atmosféra byla tatam, ale projev obou dvojic se poslouchal přesto velmi příjemně. (Poslouchali by se jistě i Jauvajs, ale připouštím, že většinu jejich vystoupení jsem se věnoval takovým těm novinářsky kuloárovým výměnám informací...)

Hlavní koncert nesl tentokrát název ***Irský den (Glen Hansard uvádí irské písničkáře)***. Začínal naštěstí až v půl šesté, ale nebylo to příliš platné. Tropy ten den vrcholily a vedro bylo naprosto nesnesitelné, takže musím přiznat, že bych moc rád z tohoto večera viděl a slyšel záznam: živý zážitek jsem měl totiž trochu přes deku, chvílemi jsem snad ztrácel z vedra vědomí. Bylo by rozhodně co sledovat: koncert i v rámci Folkových prázdnin mimořádný už jen tím, že se obešel bez jediného domácího účinkujícího: když Irský den, tak Irský den. A co na to publikum? Přišlo ho na náměšťské nádvoří nejvíc ze všech tří mnou sledovaných večerů! Vnímání víceméně folkrockových písničkářů určitě napomáhala i skvělá speciální brožurka představující jednotlivé účinkující a hlavně uvádějící překlady jejich textů. Na scéně se všelijak střídali, prolínali a doplňovali Paul Tiernan, Maria Doyle Kennedyová, Fergus O'Farrell & Interference, David Kitt a Glen Hansard (s Markétou Irglovou; tuzemsko bylo přece jen zastoupeno): např.

Paul Tiernan

se objevil na pódiu několikrát za večer. Nesmím zapomenout ani na další doprovázející hudebníky, zejména finskou houslistku

Marju Tuhkanen

. Největším jménem večera byl samozřejmě

Glen Hansard

: nezávisle na až hystericky fanouškovské diskusi, která se rozběhla např. po jeho loňském vystoupení na Prázdninách v Telči to nebyl nadoblačný polobůh, ale obyčejný skvělý muzikant (který se mi ovšem moc líbil). Minimálně stejně

Martina Trchová na ilustračním snímku

foto: Vítek Školník Urban ©

se mi ale líbilo vystoupení **Ferguse O'Farrella**, který mimo jiné po koncertě přišel na chvíli do kempu k ohni a pokoušel se hlasově improvizovat do provozovaných táborákových písní.

Nocturno tentokrát obstarával nejmladší z Irů,

vid Kitt

Da

. Kaple byla zaplněná až po hrozen na chodníku...

V sobotu se už na Open scéně místo hraní uklízelo, takže jsem strávil den převážně na přehradě za městem a byl tak večer zase trochu použitelný. Vlastně jaký večer: závěrečný koncert Folkových prázdnin nazvaný **Ostrov 2005 aneb Keltský den** začal už v půl čtvrté. Kelti byli napůl domácí a napůl evropští. Začínali

Irish Dew

(s hostujícími

Lubošem Malinou

na banjo a

Janem Veselým

na housle): usedli sice na židli, ale jejich hudba ozvláštěná zejména keltskou harfou Seana Barryho se vznášela. "

Ještě chceme říct, že to, co hrajeme, je hlavně hudba k tanci

," řekl kapelník Václav Veselý. Rozhlédl se po naplněném renesančním nádvoří a dodal: "

Aspoň si představujte, že tančíte

." Následující

Dún an Doras

, kapela plná mladých

zručných muzikantů, hrála asi o něco více instrumentálek, ale naštěstí jsme si dost užili i nádherného zpěvu Katky García. Přeshraniční Kelti přijeli ze dvou zemí: kapela

Fluxus

z Belgie, potažmo Vlámka. Na rozdíl od poměrně striktně keltských domácích účinkujících míchal Fluxus keltský základ směle s dalšími prvky world music a hrál nám třeba na niněru, dudy (lowland pipes), okarínu, šalmaj, altsaxofon, cajon... Waleská kapela

Hoover the Dog

zase předložila materiál určitě poučený a okořeněný klasickou hudbou. Nepředstavujte si ale nic akademického: poté, co zahráli docela countryovou píseň, dokonali Hoover the Dog to, co Irish Dew jen naznačili, tj. donutili celé nádvoří včetně autora těchto řádků hopkovat v rytmu instrumentálky v držení za malíček, dva kroky doleva, dva kroky doprava... S Walesany hostoval jejich dlouholetý kamarád

Jan Hrubý

, kterému nepříjel původně ohlašovaný Kukulín. Asi nejzajímavější položkou večera byla skvělá fúze kapel Fluxus a Hoover the Dog, která si říká podle jihoafrické řeky

Okavango

: projekt nabitý muzikantstvím. Ještě bylo pokřtěno cédéčko

Ostrov

, které Indies Records natočili na minulých dvou ročnících Folkových prázdnin, a pak už mě čekala jen noční cesta do Prahy s hlavou plnou dojmů. Průtrž mračen s kroupami přišla už před Třebíčí...

Neodolal jsem a reportáž z festivalu tentokrát výjimečně předložil téměř jako můj milý deníček.

Přesto na závěr trochu obecných faktů a shrnutí. Letošní ročník Folkových prázdnin v Náměšti nad Oslavou byl už dvacátý a trval od soboty do soboty (23. - 30. 7.). Dny před mým příjezdem probíhaly koncerty např. na téma **Den World Music aneb O kořenech či Zpívání aneb Den s Jiřím Pavlicou**. Když se člověk někam dlouho těší, často bývá nakonec mírně zklamán. To rozhodně nebyl případ Folkových prázdnin, které jsou zcela festivalem, který našel svou osobitou tvář. (Tímto smekám před dramaturgem Michalem Schmidtem a zdravím: nějak jsme se nepotkali, tak snad příště.) Inspirující atmosféra zámeckého nádvoří, "noční život" v kempu a kapli na Špitálku nebo Hnízdo múz - 115 rukodělných, slovesných, výtvarných, hudebních, prostě různých dílen probíhajících v průběhu festivalu. Ale hlavně podoba tématických večerů a to, že Folkové prázdniny jako jediný náš festival systematicky dovážejí kvalitní světové muzikanty - a jak je vidět, u diváků jim to velmi "prochází". Ne že bych tím chtěl říct, že řada mých oblíbených festivalů orientovaných na domácí scénu je méněcenných: v žádném případě. Ale velmi důležitý je přístup, který to dělá trochu jinak. Přitom se na domácí muzikanty všeho věku nezapomíná, všichni se tu přirozeně propojují. V atmosféře akce není cítit žádná pýcha výlučnosti, ani zbytečné šermování módními pojmy a odkazy, vždyť se ten festival konec konců jmenuje tak obyčejně: Folkové prázdniny.